

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDAŘ
UDÁLOSTÍ

Z OBSAHU:

| Nová pravidla pro trh s elektřinou dohodnuta |

| Cášská smlouva |

| „Provizorní“ plány Německa a Rakouska |

[ENERGETICKÁ
POLITIKA EU](#)[ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ](#)[EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI](#)[PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU](#)[O ČEM SE MLUVÍ](#)[FAQ](#)[KALENDRÁŘ
UDÁLOSTÍ](#)

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

do 31. prosince 2018 měly členské státy podle nařízení o správě energetické unie odevzdat Evropské komisi své klimaticko-energetické plány, vycházející z předepsané šablony, která má zajistit přehledné srovnání ambic v jednotlivých oblastech a nalezení synergií. Bulharsko, Česká republika, Kypr, Řecko, Maďarsko, Lucembursko a Španělsko plány včas neodevzdaly kvůli národním specifikům přijímacího procesu. Komise nyní bude hledat způsob, jakým za pomoci spolupráce sousedících zemí nebo skupin zemí lze dosáhnout cílů do roku 2030 co nejúčinněji. Během hodnocení se bude jednotlivých zemí dále dotazovat a do června zašle finální připomínky, které budou moci zpracovat, nebo zdůvodnit, proč tak neučinily.

První zhodnocení hodlá představit ve čtvrté zprávě o stavu energetické unie, která bude vydána už během 1. čtvrtletí. Při pohledu na plány lídrů transformace, Německa a Rakouska, který blíže **představujeme** uvnitř bulletinu, je zajímavé sledovat ambice v oblasti obnovitelných zdrojů, které nejsou opřeny o dostatečné nástroje a neberou v potaz vyřazování současných zařízení. Obě země deklarovaly, že se jedná prozatím o „provizorní“ analýzu ministerstev, která nezahrnuje pohled průmyslu a veřejnosti. S konzultacemi počítají po obdržení připomínek od Komise. Finální verzi musí státy odevzdat do 31. prosince 2019.

Rok 2019 tak bude rokem finalizace a implementace energetické unie a zároveň započala jednání v Radě o strategické vizi k dlouhodobému směřování a konkrétních možnostech přechodu ke klimatické neutralitě. Komise počítá s tím, že Evropský parlament přijme k dlouhodobé strategii pozici již do konce března. Komisař pro energetiku Arias Cañete chystá cesty do hlavních měst, aby zajistil, že lídři EU přijmou strategii na květnovém summitu v Sibiu.

Příjemné čtení přeje,

Zuzana Krejčířiková

ČEZ, a. s. Public Affairs,
Duhová 2/1444, Praha, 140 53, publicaffairs@cez.cz
Zuzana Krejčířiková, ředitelka útvaru Public Affairs |
Eva Boudová | Lucie Horová | Michal Jedlička |
Daniel Měsíc | Zuzana Mjartanová | Tomáš Pírk |
Jan Prášil |

Bulletin je šířen pouze v elektronické podobě a bezplatně |
Texty a informace obsažené v tomto bulletinu jsou považovány za zdroj informací v rámci Skupiny ČEZ a širší veřejnosti. Rozmnožování těchto informací a textů je povoleno za podmínky, že je uveden jejich zdroj. Informace a texty vychází z údajů dostupných v době vydání tohoto bulletinu. Public affairs neručí za správnost a úplnost informací. |
Obrázky použité v tomto bulletinu pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise, Evropské rady, Evropského parlamentu a serverů Pixabay.com, Pexels.com a Free-images.com.

**Nová pravidla pro trh
s elektřinou
dohodnuta**

Nařízení o ACER
zachovává silnou roli
národních regulátorů

Udržitelnost
už i v pojišťovnictví

**NOVÁ PRAVIDLA PRO TRH
S ELEKTŘINOU DOHODNUTA**

Po dvou letech jednání byla těsně před Vánočními svátky mezi Radou Evropské unie, Evropským parlamentem a Evropskou komisí dosažena **předběžná dohoda** ohledně posledních dvou legislativních návrhů z balíčku „Čistá energie pro všechny Evropany“ – směrnice a nařízení o trhu s elektřinou. V pátek 18. ledna 2019 texty **schválil** Výbor stálých zástupců vlád členských států EU (COREPER) a ve středu 23. ledna 2019 Výbor Evropského parlamentu pro průmysl, výzkum a energetiku (ITRE). Teď návrhy čeká formální schvalovací proces v Radě a Evropském parlamentu. Zveřejnění předpisů očekáváme kolem poloviny roku 2019.

Nařízení o trhu s elektřinou přináší výrazné změny zejména ve fungování velkoobchodních trhů. Interval obchodování se nejpozději v roce 2025 v souladu se zkrácením periody pro vypořádání odchylek změní na 15 minut,

výše nabídek bude 500 kW a méně. Rezervace kapacity pro dodávku regulační energie by se minimálně ve výši 30 % celkového objemu poptávané kapacity měla uskutečnit na denní bázi, zbytek objemu by se měl pořizovat maximálně 1 měsíc před dodávkou elektřiny. Země by do trhu neměly zasahovat formou bariér pro vstup či odchod zdrojů z trhu, nekoordinovaných cenových stropů pod hranici VoLL (hodnota nepokrytého zatížení) nebo umělým snižováním množství přeshraniční kapacity pro obchodování. Limity pro množství přeshraniční kapacity nastavuje článek 14, který společně s předcházejícím článkem řeší i pravidla pro nastavení nabídkových zón a progresivní zvyšování množství obchodovatelné přeshraniční kapacity. Z pohledu obchodníků nicméně cíle pro přeshraniční kapacitu stále nejsou nastaveny dostatečně ambiciózně.

Členské státy mají i nadále podporovat obnovitelné zdroje prostřednictvím prioritního připojování do sítě pro malé zdroje do 400 kW výkonu, jakož i prostřednictvím pravidla posledního odpojování OZE ze soustavy v rámci ustanovení k redispečinku. Všechny

zdroje mají být přímo nebo nepřímo zodpovědné za odchylku a za prodej elektřiny, kterou vyrobí.

Nařízení stanovuje komplexní pravidla pro zavádění podpor výrobním zdrojům prostřednictvím kapacitních mechanismů. Ty mohou být zavedeny pouze, pokud je nedostatek prokázán v evropském hodnocení výrobní přiměřenosti, nebo v řádně odůvodněném národním hodnocení za využití spolehlivostních standardů. Mechanismy mají být v případě selhání trhu poslední možností a Evropská komise má pravomoc je schvalovat nejdéle na 10 let. Nové elektrárny, které překročí emisní limit 550 g CO₂ na kWh, se nebudou kapacitních mechanismů účastnit. Stávající elektrárny se mohou bez omezení účastnit nejdéle do 1. 7. 2025. Po tomto termínu kapacitní platby neobdrží, pokud překročí limit 550 g CO₂ na kWh a zároveň vyprodukují více než 350 kg CO₂ za rok na 1kW instalovaného výkonu.

Evropská komise má ale také podporovat země, které se rozhodly od uhlí odklonit, prostřednictvím zjednodušeného přístupu

Nová pravidla pro trh
s elektřinou
dohodnuta

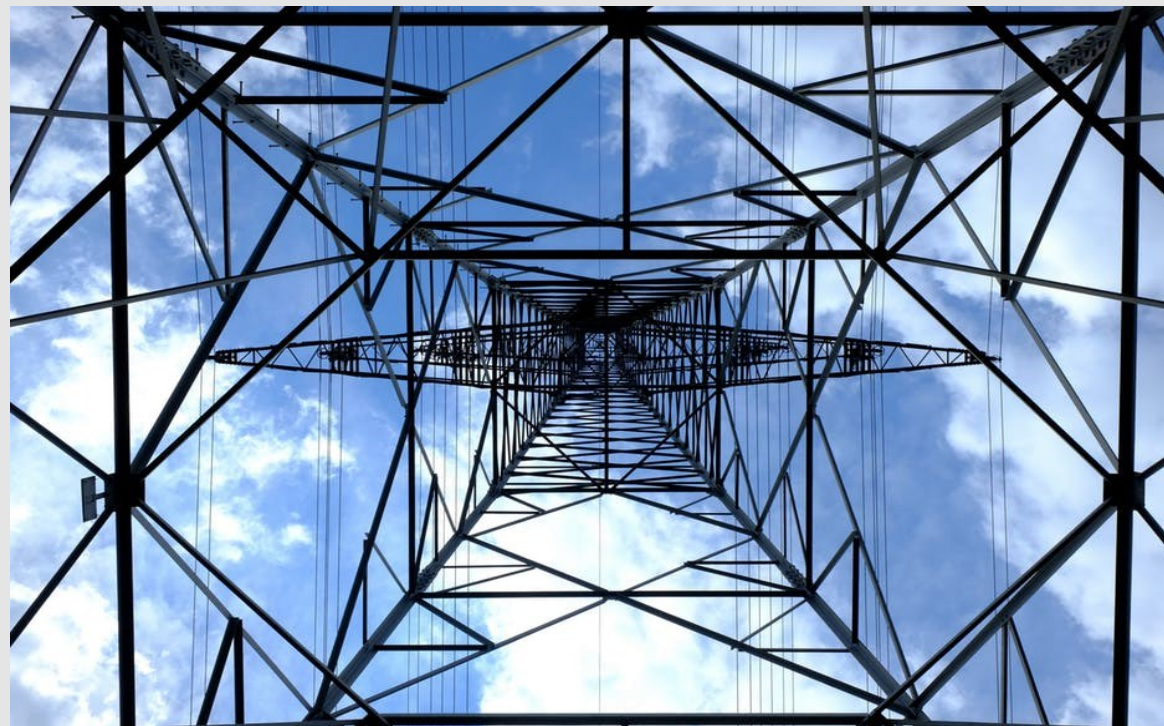
Nařízení o ACER
zachovává silnou roli
národních regulátorů

Udržitelnost
už i v pojišťovnictví

k financování z prostředků EU. Národní regulační orgány by měly podporovat digitalizaci a inovaci v sítích prostřednictvím síťových tarifů, přičemž pravomoci pro jejich stanovování zůstávají na národní úrovni. Nařízení také posiluje regionální spolupráci jak provozovatelů přenosových sítí prostřednictvím vzniku Regionálních koordinačních center, tak provozovatelů distribučních soustav založením jejich vlastní organizace, EU DSO. Ta bude mít pravomoc vypracovávat síťové kodexy v relevantních oblastech.

Největší novinkou, kterou zavádí směrnice o trhu s elektřinou, je uznání rozvíjejících se hráčů a služeb na trhu a jejich definice. Členské státy tak budou povinny do svých národních rámců implementovat rámec pro akumulaci a agregaci energie, občanské energetické komunity a aktivní zákazníci.

Všichni tito hráči mají mít nediskriminační přístup na všechny trhy s elektřinou, zároveň ale mají podléhat souvisejícím pravidlům, například u zodpovědnosti za odchylku a prioritního připojování do sítě, a v případě komunit i pro dodavatele nebo provozovatele

distribuční sítě. Zákazník má právo se v rámci komunit dobrovolně sdružovat a vybrat si nezávislého agregátora bez překážek ze strany jeho stávajícího dodavatele. Minimálně jeden dodavatel v rámci členského státu, a každý dodavatel, který má víc než 200 000 zákazníků, musí zákazníkovi na vyžádání poskytnout dynamický cenový tarif odrážející situaci na spotových trzích

s elektřinou. V rámci členského státu musí také působit alespoň jeden certifikovaný nástroj na srovnání ceny elektřiny.

Zákazníci mají právo (při respektování smluvních podmínek) na změnu dodavatele ve lhůtě tří týdnů od notifikace. Po roce 2026 pak technická část změny dodavatele nesmí být delší než 24 hodin. Dodavatelé musí zákaz-

ENERGETICKÁ POLITIKA EU

ENERGETIKA V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDRÁŘ UDÁLOSTÍ

Nová pravidla pro trh s elektřinou dohodnuta

Nařízení o ACER zachovává silnou roli národních regulátorů

Udržitelnost už i v pojišťovnictví

níka častěji informovat o jeho spotřebě a ceně elektřiny – minimálně dvakrát ročně – a v případě zákazníků, kteří mají chytré měření, každý měsíc. Faktury za elektřinu by měly obsahovat podrobné informace o složkách ceny elektřiny, environmentálních dopadech či možnostech mimosoudního řešení sporů. Přesný formát faktur není předepsán, nicméně ke zjednodušení faktur pravděpodobně nová směrnice nepovede.

Navzdory snaze posílit postavení zákazníka směrnice zachovává cenovou regulaci maloobchodního trhu s elektřinou. U zranitelných a energeticky chudých zákazníků z řad domácností je dokonce povolena regulace pod náklady, což výrazně zhoršuje tržní prostředí v daných zemích. Členské státy mají také plnou pravomoc samy definovat, kdo je zranitelný a energeticky chudý zákazník.

Podmínky pro chytré měření se významně nezměnily. Analýza nákladů a přínosů by měla být v členských státech, které ještě o rozmisťování měřáků nerozhodly, prováděna alespoň každé 4 roky. V případě pozitivního výsledku pak má být 80 % odběrných míst

osazeno do 7 let. Zákazníci mají mít právo na přístup jak k okamžitým datům o spotřebě elektřiny, tak i k validovaným historickým informacím.

Směrnice upravuje roli provozovatelů přenosových a distribučních soustav ve využívání flexibility. Pokud mají příslušní provozovatelé tuto funkci, mají být nefrekvenční podpůrné služby a služby přispívající k flexibilitě systému pořizovány tržně. Neměli by vlastnit akumulaci jinou než tzv. integrované prvky sítě, výjimky je možné udělit na národní úrovni na základě tendru. Obdobná pravidla pak platí u infrastruktury pro elektromobilitu.

Nařízení by mělo začít platit od 1. ledna 2020, směrnice má být do národních právních rámců implementována do konce roku 2020. Domníváme se, že není možné přísnou lhůtu zejména u nařízení stihnout. Důvodem je potřeba rozsáhlých změn v obchodování na trhu s elektřinou, což bude mít dopad nejenom na operátory trhu s elektřinou a burzy, ale i na každého účastníka trhu a poskytovatele podpůrných služeb, kteří budou muset všechny změny zanést do svých výrobních, komunikačních a obchodních systémů. Také termín vyhrazený pro implementaci směrnice jen málo respektuje potřebný čas na legislativní proces v jednotlivých členských zemích.

Nová pravidla pro trh
s elektřinou
dohodnuta

Nařízení o ACER
zachovává silnou roli
národních regulátorů

Udržitelnost
už i v pojišťovnictví

NAŘÍZENÍ O ACER ZACHOVÁVÁ SILNOU ROLI NÁRODNÍCH REGULÁTORŮ

V prosinci byla dosažena také **předběžná dohoda** k návrhu nařízení, kterým se zřizuje Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních úřadů. Nařízení bylo v lednu schváleno Výborem stálých zástupců i výborem ITRE Evropského parlamentu. Společně s návrhy k trhu s elektřinou a rizikové připravenosti v elektroenergetice, o kterých jsme **psali** v listopadovém vydání bulletinu, tak byly **předběžně schváleny všechny předpisy z balíčku Čistá energie pro všechny Evropany**.

Revize původního nařízení z roku **2009** byla nutná vzhledem k mezeře v dohledu nad evropským trhem s elektřinou, která by vznikla s příchodem nových entit, specificky Regionálních koordinačních center (RCC) a evropské organizace pro spolupráci provozovatelů

distribučních soustav EU DSO. Kromě monitorování činnosti těchto organizací návrh nařízení rovněž posiluje dohled na ENTSO-E a obecně na všechny subjekty na trhu s elektřinou. ACER má právo vyžádat si od těchto subjektů informace potřebné k monitorování jejich činnosti, i bez souhlasu příslušného regulačního orgánu.

Rozsah činností ACER se rozšiřuje zejména v oblasti bezpečnosti dodávek. Agentura má schvalovat metodiky pro evropské hodnocení výrobní přiměřenosti, jak krátkodobé, tak dlouhodobé, specifika pro přeshraniční účast v kapacitních mechanismech i metodiku pro identifikaci regionálních krizových scénářů. Monitorování trhu pak má zahrnout i působení nových účastníků – mimo jiné občan-

ských energetických komunit nebo agregátora.

Role Rady regulátorů je revizí posílena. Rada bude nadále rozhodovat dvoutřetinovou většinou, její stanovisko musí být vzato v potaz při schvalování rozpočtu agentury, ročního programu, ustanovení pracovních skupin, všech metodik navazujících na síťové kodexy a také všech stanovisek ředitele. Novou položkou rozpočtu pak budou poplatky za sběr, procesování a analýzu informací dle nařízení 1227/2011 (REMIT). Konkrétní návrh pro tyto poplatky zatím nebyl předložen, z pohledu podléhajících subjektů bude klíčové je nastavit tak, aby neměly negativní dopad na jejich tržní aktivity.

Nová pravidla pro trh
s elektřinou
dohodnuta

Nařízení o ACER
zachovává silnou roli
národních regulátorů

Udržitelnost
už i v pojišťovnictví

UDRŽITELNOST

UŽ I V POJIŠŤOVNICTVÍ

Evropská komise zveřejnila dne 4. ledna návrhy pravidel týkajících se způsobu, jakým by **investiční podniky a distributoři pojištění** měli vzít v úvahu otázky udržitelnosti při poskytování poradenství svým klientům.

Tyto návrhy jsou součástí akčního plánu Komise týkajícího se financování udržitelného růstu z května 2018 a mění akty v přenesené pravomoci spojené jak se směrnicí MIFID o trzích finančních nástrojů, tak i se směrnicí o distribuci pojištění (EU 2016/97), která se vztahuje na všechny formy pojištění, například na pojištění auta, domácnosti a cestovní pojištění až po životní pojištění.

Nové návrhy pravidel mají za cíl pomoci integrovat ESG kritéria (tj. environmentální, sociální a správní) a preference do investičního poradenství, řízení portfolií

a do distribuce investičních produktů založených na pojištění.

Komise může tento návrh předpisů oficiálně přijmout až poté, co budou na EU úrovni dohodnuta nová ustanovení o zveřejňování informací o udržitelnosti investic a rizik související s udržitelností. Zároveň by zveřejnění těchto návrhů mělo zajistit, že investiční firmy a distributoři pojištění se již mohou připravit na zohledňování ESG kritérií při posuzování vhodnosti investic pro jednotlivé klienty.

Po přijetí Komisí vstoupí akty v přenesené pravomoci v platnost po jejich zveřejnění v Úředním věstníku, pokud proti nim Evropský parlament a Rada nevnesou námitky ve lhůtě tří měsíců (lze prodloužit na šest měsíců).

Cášská smlouva

Europoslanci podpořili
další rozvoj jaderné
energie

CÁŠSKÁ SMLOUVA

Dne 22. ledna podepsali německá kancléřka Angela Merkelová a francouzský prezident Emmanuel Macron německo-francouzskou smlouvu o spolupráci a integraci. Tzv. **Cášská smlouva** navazuje na Elysejskou smlouvu, která se v roce 1963 stala základem pro těsnou spolupráci mezi oběma zeměmi.

Impulesem k podpisu Cášské smlouvy je přesvědčení, že je třeba pozvednout bilaterální vztahy na novou úroveň a připravit se na výzvy, před nimiž oba státy a Evropa 21. století stojí. Cílem je další sbližování politik obou států. Smlouva má celkem 28 článků a zahrnuje mj. i oblast udržitelného rozvoje, energetiky, klimatu, životního prostředí a hospodářské spolupráce.

Důraz klade na regionální a přeshraniční spolupráci v oblastech energetiky, životního prostředí, hospodářských a sociálních záležitostech, zdravotnictví a v dopravě. S cílem překonat přeshraniční překážky zavádí čl. 13, odst.

2 možnost revize zákonů, předpisů a výjimek. Pokud nebude k dispozici jiný nástroj, který by umožnil překonání překážek, budou moci oba státy zavést příslušné právní předpisy.

Podle čl. 19 budou oba státy tažnou silou transformace energetiky. Za tímto účelem posílí spolupráci a institucionální rámec pro financování, přípravu a realizaci společných opatření, především v oblasti infrastruktury,

obnovitelných zdrojů energie a energetické účinnosti.

Užší spolupráci smlouva deklaruje i v oblasti hospodářství, přičemž počítá s prohloubením integrace svých ekonomik do německo-francouzské ekonomické oblasti se společnými pravidly a zřízením Rady ekonomických expertů (čl. 20). Radu bude tvořit deset nezávislých odborníků, kteří budou vládám svých států poskytovat doporučení.

Před podpisem smlouvy bylo dojednáno 15 prioritních projektů, jedním z nich je také uzavření jaderné elektrárny Fessenheim. Francie deklarovala již dříve záměr jejího odstavení do roku 2022, nově mluví o létě 2020. Německý ministr zahraničí Heiko Maas v souvislosti s podpisem Cášské smlouvy uvedl, že těsnější spolupráce Francie a Německa je odpovědí na snahy populistů oslabit evropskou integraci. Podle jeho názoru nepovede ke ztrátě svrchovanosti, ale spíše oba státy posílí. Vlády obou států budou hodnotit naplňování smlouvy na pravidelných společných zasedáních.

Čášská smlouva

Europoslanci podpořili
další rozvoj jaderné
energieEUROPOSLANCI PODPOŘILI DALŠÍ
ROZVOJ JADERNÉ ENERGIE

Evropský parlament přijal během lednového zasedání ve Štrasburku dvě zprávy, které podporují další rozvoj jaderné energie v EU.

Evropská komise v listopadovém sdělení Čistá planeta pro všechny - Evropská dlouhodobá strategická vize prosperující, moderní, konkurenceschopné a klimaticky neutrální ekonomiky uvažuje o jaderné energii a obnovitelných zdrojích jako o páteři bezuhlíkové evropské energetické soustavy. Tento názor podpořili i evropští poslanci, když přijali **usnesení** k Programu Euratomu pro výzkum a odbornou přípravu na období 2021–2025 a **usnesení** ke Společnému evropskému podniku pro ITER a rozvoji energie z jaderné syntézy.

Parlament uznává, že jaderný výzkum významně přispívá k environmentální udržitelnosti a k boji proti změně klimatu tím, že sni-

žuje závislost Unie na dovážené energii. Výzkum v oblasti radiační ochrany již přinesl zlepšení v oblasti zdravotnických technologií a tento výzkum nyní může vést ke zlepšení i v dalších odvětvích, jako je průmysl, země-

dělství, životní prostředí a zabezpečení. Stejně důležitý je příspěvek jaderného výzkumu k dlouhodobé dekarbonizaci energetického systému, provedené bezpečným, efektivním a zabezpečeným způsobem.

Čeští europoslanci jadernou energetiku v usnesení zasadili do celkového kontextu současné bruselské debaty o udržitelnosti energetických zdrojů a financování udržitelného růstu. „Jsem rád, že jsme se slovenskými sociálními demokraty pomohli prosadit v Evropském parlamentu pozměňovací návrhy, které jadernou energii řadí mezi nízkouhlíkové zdroje,“ komentuje usnesení Pavel Poc, vedoucí české delegace Skupiny socialistů a demokratů v Evropském parlamentu a místopředseda Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin.

Zpráva ke zveřejňování informací souvisejících s ochranou klimatu, kterou v lednu vydala Technická pracovní skupina Evropské komise pro udržitelné finance, uznává propojení s dlouhodobou strategickou vizí. „Vzhledem k tomu, že současná jednání o udržitelných

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDRÁŘ
UDÁLOSTÍ

Cášská smlouva

Europoslanci podpořili další rozvoj jaderné energie

financích vyzdvihují jen určité nízkouhlíkové zdroje, považují za vhodné, aby tato jednání byla vedena v souladu s jednáními o dlouhodobé klimatické strategii a brala v úvahu také lednová usnesení Evropského parlamentu, která uznávají významný příspěvek jaderné energie k environmentální udržitelnosti," dodává Poc.

Evropský parlament zároveň konstatuje, že jaderná syntéza by mohla jakožto prakticky nevyčerpatelný, bezpečný, vůči klimatu šetrný, ekologicky zodpovědný a ekonomicky konkurenceschopný zdroj energie hrát v budoucím evropském a globálním energetickém prostředí klíčovou roli. Už dnes přináší jádro konkrétní příležitosti pro průmysl a má pozitivní vliv na pracovní místa, hospodářský růst a inovace a pozitivní dopad i za hranicemi odvětví jaderné syntézy a energetiky.

Skupina ČEZ se především prostřednictvím svých dceřiných společností podílí zhruba na 15 výzkumných projektech v rámci programu EURATOM. Prostřednictvím své vnučky Centrum výzkumu Řež je pak zapojena i do projektu fúzního reaktoru ITER. Na uni-

kátním pracovišti SUSEN v Plzni například pro něj bude testovat komponenty. Společnosti Skupiny ČEZ jsou členem několika evropských technologických platform a evropských průmyslových iniciativ: například v celoevropské jaderné technologické platformě (SNETP), v asociaci NUGENIA (zaměřena na výzkum a vývoj, související s jadernými reaktory II. a III. generace) nebo průmyslové iniciativě ESNII, zaměřené na perspektivní koncepty jaderných reaktorů IV. generace.

„Podporu ze strany Evropského parlamentu samozřejmě vítáme. Dlouhodobě plníme Státní energetickou koncepci, která je zaměřena právě na výrazné snižování emisí, bezpečnost dodávek elektřiny a konkurenceschopnost. Je zřejmé, že se bez jaderných zdrojů v těchto oblastech do budoucna neobejdeme. To ostatně potvrzují i závěry prosincové konference „Nuclear energy in the EU long-term strategy“ na půdě EU v Bruselu,“ říká člen představenstva a ředitel divize jaderná energetika Skupiny ČEZ Bohdan Zronek.

„Provizorní“ plány
Německa a Rakouska„PROVIZORNÍ“ PLÁNY NĚMECKA
A RAKOUSKA

Německo i Rakousko nechtějí elektřinu z uhlí. V odevzdaných klimaticko-energetických plánech, které dle nařízení o správě energetické unie předložily obě země Evropské komisi, ale nepopisují, kdy a čím chybějící elektřinu nahradí. Stejně tak cíle pro obnovitelné zdroje nejsou podloženy nástroji, které ambice naplní. Obě země také v plánech odmítají jadernou energii jako prostředek dekarbonizace v EU. Odevzdané plány označují za provizorní a počítají tak s podstatnými úpravami v druhé polovině roku.

Německá spolková vláda považuje Komisi zasláný **návrh plánu** za „pracovní dokument“, jehož vývoj bude záviset na závěrech tzv. uhelné komise, poradním orgánu vlády pro růst, strukturální změnu a zaměstnanost. Současné úvahy počítají s 9100 MW z hnědouhelných a 12500 MW z černouhelných elektráren v roce 2040, což je zhruba polovina dnešního výkonu. V roce 2040 se předpokládá vypuštění 620 mil. tun CO₂, přičemž z energetiky má pocházet přes 200 mil. tun. Na začátku února má uhelná komise předložit vládě závěrečnou zprávu, ve které má navrhnout datum odstavení uhelných elektráren a doporučit uvedení některých do rezervy. K uzavírání uhelných elektráren má docházet postupně do roku 2038, v letech 2023, 2026 a 2029 se má uzavírání zhodnotit a případně zavést nová opatření, včetně revize konečného data.

Od roku 2020 bude v Německu postupně končit podpora starých zařízení podle zákona o obnovitelných zdrojích. Ve velké míře do slouží staré pevninské větrné elektrárny a od roku 2025 také zařízení na biomasu. Při tomto zohlednění by v roce 2030 zhruba polovina

německé spotřeby elektřiny, tj. 300 mld. kWh, měla pocházet z obnovitelných zdrojů. Plán počítá s 65 %, tedy s 360-400 mld. kWh v závislosti na celkové spotřebě, což by mělo představovat instalovaný výkon 180-220 tisíc MW. Dnešní stav je necelých 120 tisíc MW. Plán tak počítá s nárůstem o 6-8 tisíc MW za rok. Na hrubé konečné spotřebě počítá Německo s 30% podílem obnovitelných zdrojů v roce 2030. Tento cílový stav vychází již z energetické koncepce z roku 2010.

Rakousko **v plánu vychází** z koncepce #mission2030, přijaté v květnu 2018, která cílí do roku 2050 na celkovou dekarbonizaci. S další konkretizací počítá v lednu 2020, kdy se podle nařízení o správě energetické unie má odevzdat dlouhodobá strategie. Rakousko si klade za cíl v roce 2030 pokrýt celkovou spotřebu elektřiny z vlastních obnovitelných zdrojů, resp. nastavit vyvážené saldo dovezené a vyvezené elektřiny. Na hrubé konečné spotřebě počítá s 45-50 % z obnovitelných zdrojů. V roce 2016 se jednalo o 33,5 %. Za trend budoucnosti považuje Rakousko digitalizaci, decentralizaci a účast spotřebitelů na trhu.

Tribunál odmítl žalobu
proti rozhodnutí
BAT-AEL

Prodloužení platnosti
pravidel veřejné
podpory

TRIBUNÁL ODMÍTL ŽALOBU PROTI ROZHODNUTÍ BAT-AEL

V prosinci 2018 **rozhodl** Tribunál (prvoinstanční soud Soudního dvora EU) o odmítnutí žaloby sdružení Euracoal, které hájí zájmy zástupců uhelného průmyslu z jednotlivých členských států na unijní úrovni.

Sdružení Euracoal působící v Bruselu ve spojení s německými zájmovými sdruženími a Elektrárnou Lausitz podalo koncem roku 2017 k Tribunálu **žalobu** proti Komisi z důvodu nesouhlasu s jejím prováděcím **rozhodnutím** ke směrnici o průmyslových emisích, které stanoví závěry o nejlepších dostupných technikách pro velká spalovací zařízení (tzv. BAT-AEL) ve vztahu k emisním limitům NO_x a rtuti. Jedná se o limity, které budou základem pro vydávání aktualizovaných individuálních povolení pro provoz jednotlivých spalovacích zdrojů a které by měly být zohledněny do 4 let od zveřejnění prováděcího rozhodnutí

v Úředním věstníku EU, tedy do 17. srpna letošního roku.

Hlavním důvodem pro odmítnutí žaloby ze strany Tribunálu byla skutečnost, že ze strany žalobců nebyl dostatečně prokázán přímý a bezprostřední dopad napadeného rozhodnutí do jejich právního postavení. Tribunál se proto hlouběji nezabýval jednotlivými žalobními důvody, které byly v žalobě konkretizovány. Nedostatek přímého a bezprostředního ohrožení práv žalobců byl shledán ve skutečnosti, že samotné emisní limity

pro obě látky (NO_x a rtuť), stanovené v rozhodnutí, jsou závazné pro členské státy a přímo neovlivňují postavení jednotlivých provozovatelů velkých spalovacích zařízení. Ti totiž budou ovlivněni až individuálními akty členských států, prostřednictvím kterých budou na základě čtyřech kritérií stanovovány specifické limity pro konkrétní zařízení. Členské státy budou moci využít možnosti pro přiznání výjimek z limitů nastavených v dotčeném rozhodnutí, a to na základě směrnice o průmyslových emisích a konkrétních rozhodnutí pro jednotlivá spalovací zařízení.

Usnesení Tribunálu je prvním verdiktem vztahujícím se k rozhodnutí o stanovení závěrů o nejlepších dostupných technikách pro velká spalovací zařízení. Kromě žaloby Euracoal napadly rozhodnutí i některé členské státy, konkrétně Polsko a Bulharsko. O těchto žalobách bude s velkou pravděpodobností rozhodnuto již v tomto roce.

Tribunál odmítl žalobu
proti rozhodnutí
BAT-AEL

Prodloužení platnosti
pravidel veřejné
podpory

PRODLOUŽENÍ PLATNOSTI PRAVIDEL VEŘEJNÉ PODPORY

Počátkem ledna rozhodla Evropská komise o **prodloužení** platnosti o dva roky k celkem sedmi předpisům upravujícím detailní podmínky poskytování veřejné podpory členskými státy.

Jedná se o pravidla, která byla na základě procesu **modernizace veřejné podpory** schválena v letech 2013 a 2014 pro následující období, nejdéle však do roku 2020. Prodloužením platnosti těchto pravidel se tak výrazně

posiluje právní jistota členských států i jednotlivých investorů jako potenciálních příjemců veřejné podpory.

Předmětná pravidla pokrývají širokou škálu oblastí, v nichž Komise identifikuje existenci selhání trhu. Z pohledu sektoru energetiky jsou nejvýznamnější **pokyny** Komise pro státní podporu v oblasti životního prostředí a energetiky. Tyto pokyny navazují na předchozí pravidla pro poskytování veřejné podpory vydaná pro období let 2008 až 2013 a upravují oblasti, jako jsou např. provozní a investiční podpora obnovitelných zdrojů energie, podpora pro úspory energie, podpora kombinované výroby elektřiny a tepla, podpora obsažená v systémech obchodování s emisními povolenkami a podpora výrobní přiměřenosti.

Přestože se jedná o nelegislativní právní akt vydaný v podobě sdělení Komise, jeho význam pro členské státy, které hodlají zavést opatření na přímou podporu investorů, je zásadní, neboť stanoví základní mantinely pro rozhodování Komise o oznámených schématech veřejné podpory. Kromě již zmí-

něných pravidel poskytování veřejné podpory pro oblast životního prostředí a energetiky přistoupila Komise k prodloužení platnosti dalších významných prováděcích předpisů k čl. 107 SFEU. Jsou jimi především obecné nařízení o blokových výjimkách a nařízení o veřejné podpoře poskytované v režimu de minimis.

Současně s prodloužením stávajících pravidel spustila Komise proces evaluace podmínek pro poskytování veřejné podpory. Komise hodlá využít závěrů evaluace k tomu, aby posoudila současné nastavení prováděcích pravidel veřejné podpory ve vztahu k potřebám jejich příjemců.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDÁŘ
UDÁLOSTÍ

Polsko
pod drobnohledem
EK kvůli regulaci cen
energií

POLSKO POD DROBNOHLEDEM EK KVŮLI REGULACI CEN ENERGIÍ

Rostoucí ceny elektřiny a plynu přiměly některé členské státy ke snaze regulovat trh s energiemi i přes možný rozpor s právem EU. Polsko a Rumunsko přijaly těsně před koncem minulého roku novou legislativu, která má zabránit tomu, aby domácnosti platily vyšší účty za energie. Bulharsko se k podobnému kroku chystá. Evropská komise již zahájila šetření v Polsku.

Ceny elektřiny na polské energetické burze se v průběhu loňska zvýšily až o 70 procent. Důvodem jsou stoupající ceny uhlí i emisních povolenek. Polsko sice už dříve liberalizovalo ceny elektřiny pro podniky, ceny pro domácnosti však nadále reguluje. Žádost ministra energetiky Krzysztofa Tchórzewského, aby Evropská komise intervenovala na trhu s emisními povolenkami, zůstala od už října nevyslyšena. Ceny energií se proto polská

vláda rozhodla ovlivnit na domácí půdě. Strana Právo a spravedlnost ovládá obě komory parlamentu i prezidentský úřad. K prosazení zákona, kterým zmrazila ceny elektřiny pro domácnosti na úrovni roku 2018, jí proto

v parlamentu stačil i v povánočním čase pouze jediný den. Prezident podepsal „zákon o spotřební dani, o změně ostatních zákonů a cenách elektřiny“ v sobotu, 29. prosince, a nová ustanovení jsou tak účinná již

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDRÁŘ
UDÁLOSTÍ

**Polsko
pod drobnohledem
EK kvůli regulaci cen
energií**

od 1. ledna. Zákon kromě snížení spotřební daně na elektřinu a dalších poplatků administrativně stanovuje cenu, za níž mohou dodavatelé prodávat elektřinu koncovým spotřebitelům, a to na úrovni průměrných tarifů z poloviny roku 2018. To se týká i bilaterálních smluv, které byly mezi spotřebiteli a dodavateli uzavřeny před účinností zákona. Smluvní tarify proto musí být upraveny dle tohoto právního předpisu také na úroveň loňských cen nejpozději do konce března, navíc se zpětnou účinností k 1. lednu 2019.

V aktuálním kontextu stávajících cen komodit to znamená, že prodejní společnosti budou na regulovaném trhu dodávat elektřinu se ztrátou. Polská vláda proto založila „Fond na platbu cenových rozdílů“, jehož prostřednictvím hodlá negativní dopady do marže obchodníkům kompenzovat. K naplnění fondu chce využít prostředků získaných z prodeje emisních povolenek. Celková výše dotace, která takto bude poskytnuta dodavatelům, je plánována na úrovni 4 mld. polských zlotých (přibližně 1 mld. eur).

S přístupem vlády kromě energetických společností nesouhlasí ani předseda polského regulačního úřadu (URE) Maciej Bando, který poukazuje na omezení nezávislosti rozhodování URE, což může být v rozporu s ustanoveními článku 35 směrnice 2009/72/ES o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou. Záležitost se již začala zabývat i Evropská komise kvůli možné neslučitelnosti výše uvedeného systému plateb kompenzací dodavatelům energií s článkem 107 Smlouvy o fungování EU, který stanovuje podmínky pro poskytování veřejné podpory.

Růst cen energií pro domácnosti se rozhodla přibrzdit i rumunská vláda, která za tímto účelem vydala mimořádné nařízení č. 114/2018, jímž kromě mnoha dalších opatření stanovila i pevnou cenu, za níž budou domácí výrobci zemního plynu dodávat energii pro tržní segment domácností. Výrobcům elektřiny pak stanoví objem energie, kterou budou muset dodávat na regulovaný trh. Rumunsko na rozdíl od Polska plně liberalizovalo ceny energií nejenom podnikatelům, nýbrž i domácnostem, a to už od ledna 2018. Nařízení

vlády jim však nyní umožňuje návrat do režimu regulované dodávky.

Rumunsko taktéž počítá s vytvořením fondu, jehož prostřednictvím bude kompenzovat výrobcům úslou marži a zisk. Detaily prováděcí legislativy jsou ještě v přípravě, už nyní je však zřejmé, že i tato opatření by měla být podrobena bližšímu přezkumu ze strany Evropské komise. Soudnímu dvoru EU již byla položena i první předběžná otázka týkající se slučitelnosti nařízení rumunské vlády s ustanoveními Smlouvy o fungování EU.

V Bulharsku jsou jednání o omezení dopadů rostoucích cen energií na spotřebitele zatím pouze na svém začátku. I tamější vláda ale už jasně deklarovala, že se v této věci hodlá aktivně angažovat. I zde je však na místě podotknout, že jakékoliv snahy ovlivňovat ceny energií ze strany vlády obecně nemají žádnou oporu v unijním právu.

Rumunské
předsednictví
Rady EURUMUNSKÉ PŘEDSEDNICTVÍ
RADY EU

První den nového roku převzalo předsednictví Rady Evropské unie poprvé ve své historii Rumunsko. Vzhledem k politické situaci v zemi a výzvám, před kterými v současnosti Evropská unie stojí, se jedná o událost, která by neměla ujít pozornosti. Bude zajímavé sledovat, jak se s tímto úkolem Rumunsko jako předposlední postkomunistická země (poslední bude v příštím roce Chorvatsko) vypořádá. Připomeňme si, jak vlastně předsednictví funguje a jaké priority si předsedající země vytyčila.

Co obecně znamená role „předsednictví Rady EU“?

Výkon předsednictví Rady probíhá na principu pravidelné rotace. Jednotlivé předsednické státy tento post vykonávají vždy šest měsíců, během nichž zejména řídí zasedání na všech úrovních Rady a pomáhají tím zajistit kontinuitu činnosti Unie. Od zavedení lisabonské dohody v roce 2009 členské státy

vykonávající předsednictví úzce spolupracují v rámci tříčlenných skupin (složených ze zástupců států, který aktuálně předsedá, a dále států dvou nadcházejících předsednictví). Tato trojice vymezuje dlouhodobé cíle a připravuje společný program. Současnou trojici tvoří Rumunsko, Finsko a Chorvatsko.

Jaké jsou obecné úkoly předsednictví Rady?

Předsednictví má dva hlavní úkoly. Prvním je plánování a řízení zasedání Rady a jejích přípravných orgánů, s jedinou výjimkou, jíž jsou zasedání Rady pro zahraniční věci. Předsednictví dohlíží na řádný průběh jednání a správné uplatňování jednacího řádu Rady a jejích pracovních postupů. Organizuje

rovněž formální i neformální zasedání jak v Bruselu, tak ve své vlastní zemi. Druhým úkolem je zastupování Rady ve vztahu k jiným orgánům Unie, zejména vůči Komisi a Evropskému parlamentu. Usiluje o dosažení dohody o legislativních návrzích prostřednictvím trialogů, neformálních jednání a zasedání dohodovacího výboru. Předsednictví bývá hodnoceno podle výsledků, často proto předsednický stát hraje roli prostředníka mezi krajními postoji jiných států, navrhuje iniciativně kompromisní řešení a tím pádem mnohdy ustupuje se svými vlastními zájmy poněkud do pozadí. Předsednictví rovněž úzce spolupracuje s předsedou Evropské rady (v současnosti Donald Tusk) a vysokým představitelem Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku (Federica Mogheriniová).

Jaké jsou priority rumunského předsednictví?

Bukurešť si zvolila motto ve znění: „soudržnost, společná evropská hodnota“. Předsednictví se zaměřuje na čtyři hlavní priority: Evropa ve znamení konvergence, bezpečnější Evropa, Evropa jako silný globální aktér a Evropa společných hodnot. Připomeňme pro zajímavost, jaké mělo priority Ra-

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDRÁŘ
UDÁLOSTÍRumunské
předsednictví
Rady EU

kousko, jež Rumunsku předsednickou štafetu předalo: byla to témata bezpečnosti, boje proti ilegální imigraci, ochrany vnějších hranic Unie, prosperity a konkurenceschopnost prostřednictvím digitalizace a stability v sousedství a sblížení se zeměmi západního Balkánu. První rumunská priorita v sobě zahrnuje zejména snížení rozdílů v rozvoji jednotlivých částí Evropy, konsolidaci jednotného trhu, podporu digitalizace, inovací a konektivity, zajištění mobility pracovníků a boj s klimatickou změnou. Kapitola s názvem „bezpečnější Evropa“ slibuje posilování vnitřní bezpečnosti Unie, boj s terorismem a radikalizmem, zajištění komplexního přístupu k migraci, konsolidaci Schengenského prostoru a posílení kybernetické bezpečnosti. Třetí sekce programu usiluje o výraznější roli Evropy v globální konkurenci a hodlá se zaměřit na posílení evropských bezpečnostních opatření, podporu rozšiřování Unie na západní Balkán nebo podporu multilateralismu v mezinárodním obchodě. Společné hodnoty, zastřešené v poslední prioritě, vidí autoři programu zejména v boji s rasismem, xenofobií, antisemitismem, netolerancí a populismem, v podpoře solidarity,

rovnosti příležitostí a pohlaví a posílení demokracie a svobody. Stručně zhodnoceno, rumunské priority mají podstatně obecnější a širší koncipované zaměření.

Jak je v programu zastoupena energetika?

Energetika je zahrnuta v programu Rady pro dopravu, telekomunikace a energetiku. Mottem sekce věnované přímo energetice je „Směrem k ryzí Energetické unii“. Předsednictví hodlá pokračovat v úsilí Unie o implementaci iniciativ Energetické unie s důrazem na tři hlavní oblasti: (1) pokračování implementace legislativního rozměru energetické unie, (2) podporu rozvoje budou-

cího evropského energetického systému a (3) příspěvek k posílení jaderné bezpečnosti. Bukurešť chce v rámci prvně jmenované priority přispět k završení reformy trhu s elektřinou, která je součástí balíčku čisté energetiky. Důležitým úkolem bude rovněž pomoc při tvorbě komplexního, soudržného a transparentního právního rámce směrnice o zemním plynu. V úzké spolupráci se sektory dopravy a telekomunikací bude vyvíjena snaha o dosažení pokroku v interinstitucionálních jednáních o problematice Connecting Europe Facility. V oblasti budoucích energetických systémů jsou v programu obsaženy spíše obecnější prohlášení, jako je vymezení budoucnosti tohoto systému obecně nebo politická diskuze nad strategickou dlouhodobou vizí klimaticky neutrální ekonomiky. Rumunsko rovněž označilo za jednu ze svých priorit zavedení nejvyšších standardů jaderné bezpečnosti pro ochranu pracovníků, veřejnosti a životního prostředí. Předsednictví chce rovněž pracovat na posílení jaderné bezpečnosti prostřednictvím zvýšené fyzické ochrany.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDRÁŘ
UDÁLOSTÍ

Události z energetiky

5. ÚNORA 2019

hostí Brusel čtvrtý ročník Norsko – unijní energetické konference. Obě strany prodiskutují nejruznější aspekty vzájemné energetické spolupráce za účasti komisaře Ariase Cañetea na straně jedné a norského ministra energetiky Kjella Freiberga na straně druhé.

Více informací ►

5. – 7. ÚNORA 2019

se v německém Essenu uskuteční mezinárodní odborný veletrh s kongresem, zaměřený na energetické hospodářství budoucnosti s názvem E-World Energy and Water. V současnosti je přihlášeno přes 750 vystavovatelů z 26 zemí světa.

Více informací ►

14. ÚNORA 2019

se v Bruselu uskuteční konzultace pořádaná Evropskou komisí, jejímž námětem bude role společné evropské měny v energetických smlouvách a obchodech.

Více informací ►

19. – 20. ÚNORA 2019

uspořádá v Bruselu Pakt starostů a primátorů v oblasti Klimatu a Energetiky řadu workshopů, prezentujících třicet úspěšných projektů, rozdělených do šesti tematických panelů. Projekty se týkají udržitelné účinné energetiky.

Více informací ►

26. ÚNORA – 1. BŘEZNA 2019

proběhne v Madridu mezinárodní veletrh pro energie a životní prostředí s názvem Genera 2019. Jedná se o již 22. ročník akce pokrývající nejširší možné rozpětí energetiky od biopalin přes zemní plyn až po spalování uhlí.

Více informací ►

27. ÚNORA – 1. BŘEZNA 2019

se v Tokiu uskuteční mezinárodní veletrh fotovoltaické energie nazvaný PV EXPO 2019. Jedná se o dvanáctý ročník největší akce svého druhu v Japonsku.

Více informací ►

